

Ellen Valkenburg, sopraan Maurice Lammerts van Bueren, piano

Sopraan **Ellen Valkenburg** studeerde zang aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Zij werd onderscheiden 'voor authenticiteit in de keuze en uitvoering van haar programma's'. Zij volgde masterclasses bij grootheden als Elly Ameling, Irwin Gage, Rudolf Jansen, Robert Holl en Barbara Bonney. Om haar bijzondere podiumpresentatie ontving zij 2012 het Margit Widlund Stipendium (door Anna Enquist en haar man ingesteld ter nagedachtenis aan hun in het verkeer omgekomen dochter).

Ellen zong als soliste met onder meer het Residentie Orkest o.l.v. Jan Willem de Vriend, bij de Nederlandse Reisopera en trad op tijdens de Zeister Liedfestivals.

Samen met pianist Maurice Lammerts van Bueren was zij succesvol op diverse concoursen zoals de International Liedduo Competition (Enschede) en het Internationaal Vocalisten Concours in Den Bosch. Daarnaast maakt Ellen deel uit van het 'Coco Collectief', bestaande uit vijf zangeressen en Maurice. In 2017 bracht het zestel zijn eerste CD 'Winterreise' wereldwijd uit.

Pianist **Maurice Lammerts van Bueren** studeerde in Amsterdam bij Jan Wijn en behaalde de aantekening Kamer muziek bij Ludmilla Baslawskaja. Liedbegeleidingslessen kreeg hij onder meer van Graham Johnson en Rudolf Jansen. Hij heeft zich sindsdien volledig toegelegd op het liedbegeleiden. Hij treedt op met bijna alle grote Nederlandse zangeressen en zangers en buitenlandse sterren als Angelika Kirchschrager, de Franse sopraan Myriam Arbouz en de Estische Maria Valdmaa. Hij is oprichter en pianist van het eerder genoemde Coco Collectief.

Maurice gaf kamermuziek- en liedrecitals in heel Europa en in o.a. Taiwan, Syrië, Trinidad en de V.S..

Hij is als coach verbonden aan diverse conservatoria.

Maurice nam 14 CD's op, die diverse onderscheidingen ontvingen. De meest recente opname is de CD 'Les Apaches', samen met Ellen Valkenburg.

Naast muziek heeft hij nog een andere passie: als portretfotograaf maakt hij regelmatig portretten van zangers, instrumentalisten en schrijvers. Zijn foto's werden gepubliceerd in o.a. de NRC, het AD en de Volkskrant.

Les Apaches

Déodat de Séverac (1872-1921)

Uit *12 mélodies* (tekst: D. de S.):

- À l'aube dans la montagne - *bij zonsopgang in de bergen*

Maurice Ravel (1875-1937)

Shéhérazade (Tristan Klingsor)

1. Asie - *Azië*

2. La flûte enchantée – *de toverfluit*

3. L'indifférent – *de onverschillige; een onbekende passeert*

Manuel De Falla (1876-1946)

Uit *Trois mélodies* (Théophile Gautier)

- Chinoiserie – *een verre geliefde in China..*

- Séguidille – *verliefd op de dansende Manola*

Maurice Delage (1879-1961)

Uit *Trois mélodies op. 2*

- Du livre de Monelle (Marcel Schwob) – *over dood,*

lijden en herinneringen aan een geliefde (Mon Elle: Mijn 'Zij')

Déodat de Séverac

Deux mélodies nouvelles

1. Chanson pour le petit cheval (Prosper Estieu) -

lied voor het paardje

2. Les hiboux (Charles Baudelaire) – *de uilen*

Manuel De Falla

Siete canciones populares españolas

1. El paño moruno – *de vlek op het kleed*

2. Seguidilla murciana – *dans uit Murcia*

3. Asturiana – *de dennenboom huilt met mij*

4. Jota – *dans (oorspr. uit Aragón)*

5. Nana - *wiegeliedje*

6. Canción - *liefdesverdriet*

7. Polo - *liefdesverdriet*

Programmanotities

PARIJS, rond 1900. "Hooligans" noemen ze zich: "Les Apaches" is niet alleen een indianenstam, de term verwijst tijdens "La Belle Époque" tevens naar een gevaarlijke bende die regelmatig de Parijse krantenkoppen haalt. De kunstenaars die zich, niet toevallig, onder dezelfde naam verenigen, zien zichzelf als artistieke outcasts: zij rebelleren tegen de laatromantische (vooral Duitse) traditie. Hun club telt een aantal beroemde leden zoals pianist Ricardo Viñes, dichter Tristan Klingsor, schilder Paul Sordes en de componisten Maurice Ravel, Manuel de Falla, Igor Stravinsky, Déodat de Séverac en Maurice Delage. De heren hebben zelfs hun eigen spooklid, "Gomez de Riquet", een door Ravel in het leven geroepen signaalwoord, dat dient om vroegtijdig saaie feestjes te kunnen ontvluchten.

Op zaterdagavond komen de mannen samen, de ene keer bij Klingsor die in de Avenue du Parc Montsouris woont, de andere keer in het appartement van Delage of in de studio van Sordes. Ze bewonderen de Chinese kunst, Mallarmé, Rimbaud, Verlaine, Cézanne, Van Gogh, de Russen en Debussy.

De groep houdt nog geen twee decennia stand, maar de hechte band zorgt voor een vruchtbaar cultureel klimaat, waarin de kunst, te midden van een wirwar van stromingen, een nieuwe weg inslaat. [EV/MLvB]

De twee musici zullen tijdens het concert het bovenstaande illustreren en de liederen inleiden. Hier volgen een paar korte opmerkingen.

Het zwaartepunt van het programma ligt bij Ravels *Shéhérazade* en De Falla's *Siete Canciones*. Daarnaast klinken enkele beeldende liederen van twee minder bekende collega-Apaches. De uit Zuid-Frankrijk afkomstige baron **Déodat De Séverac** heeft zich in zijn componeren vooral laten inspireren door de cultuur, de natuur en het landleven van zijn geboortestreek. De titels van zijn liederen spreken voor zich.

Maurice Delage was leerling van Ravel, die hem als een groot talent beschouwde. Hij reisde over de hele

wereld en stelde zich wijd open voor andere culturen. Zijn bekendste werk is *Quatre poèmes hindous*. Het lied dat we vandaag horen, *Du livre de Monelle*, is gebaseerd op tekst van de vooraanstaand Frans symbolist, Marcel Schwob, die in dit lied het verlies van zijn geliefde projecteert op een klein gestorven meisje.

Shéhérazade is een van **Ravels** grootse liedcycli. Hij heeft, in navolging van Rimsky-Korsakov, duidelijk naar het oosten gekeken; de tekst in Asie windt daar ook geen doekjes om - een bijna eindeloze opsomming 'ik zou willen zien...': minaretten in Perzië, glimlachende moordenaars, betoverende paleizen, louche ogende kooplui, Chinese mandarijnen,... Elk vormt een klein tafereeltje, vol afwisselende kleuren en timbres. Hetzelfde geldt de twee andere delen. Ravel schildert overtuigend het oosten, maar met westerse middelen: het is onmiskenbaar Raveliaanse sprookjesmuziek. Opvallend is verder hoe onafhankelijk de stem beweegt boven de sfeertekeningen van het orkest/de piano.

De Falla's beroemde Spaanse volksliederen zijn qua melodie traditioneel. Zijn bijdrage is vooral de toevoeging van een interessante pianopartij, die geharmoniseerd is volgens zijn systeem van natuurlijke boventonen. Zo eenvoudig de teksten, zo expressief de muziek... [JCdeL]

→ In januari 2021 komt de CD 'Les Apaches' uit.
U kunt hierop vandaag intekenen.

Volgend concert zondag 13 december 2020:

Winnaars Grachtenfestival Conservatorium Concours

Duo Zeffiretti (Mayaan Licht, sopraanist, Guy Maori, klavecimbel): Barokprogramma

Martin Kaptein, piano:
Rachmaninov, Scriabin, Kapustin

Onze concerten worden mede mogelijk gemaakt door:

Gemeente Assen

FPK, Fonds Podiumkunsten

Stichting Albino

Tijdhof, Daverschot & De Jong Posthumus notarissen

UNP accountants adviseurs

AlbertsKleve, bureau voor grafisch ontwerp

*alsmede enkele begunstigers
die niet met naam genoemd willen worden*

zondag 22 november 2020

**Ellen Valkenburg, sopraan
Maurice Lammerts van Bueren, piano**

'Les Apaches'

